

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE TURISME** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2013

Núm. 47

Presidència
de l'Honorable Sr. Josep Torres i Cardona

Sessió celebrada dia 17 d'octubre del 2013

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 8362/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a transport marítim i festes de Sant Joan.	586
2) RGE núm. 8431/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a regulació del tot inclòs.	590
-

EL SR. PRESIDENT:

Començam la sessió d'avui, en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Sr. President, Jaume Carbonero substitueix Bel Oliver.

EL SR. BONED I ROIG:

Sí, Sr. President, Joan Boned substitueix Francina Armengol.

EL SR. PRESIDENT:

A continuació passam al debat de l'ordre del dia previst per avui amb les proposicions no de llei RGE núm. 8362/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a transport marítim i festes de Sant Joan, i la RGE núm. 8431/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a regulació del tot inclòs.

1) Proposició no de llei RGE núm. 8362/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a transport marítim i festes de Sant Joan.

Per defensar la Proposició no de llei RGE núm. 8362/13 per part del Grup Parlamentari MÉS té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Abril, per un temps de deu minuts.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Bon dia, gràcies, president, diputades, diputats. Aquesta proposició no de llei que presentam a petició de la gent que va ser afectada d'alguna manera per aquest esdeveniment que motiva l'exposició de motius de la proposició, un esdeveniment ocorregut a finals de juny al voltant de les festes de Sant Joan de Ciutadella on més de 700 persones varen quedar literalment tirades al port de Ciutadella i malgrat que és un fet molt concret no és un fet aïllat, crec que, de fet, segurament tots i totes els que som en aquesta sala a qualque moment hem patit una situació similar i molt especialment la gent de Menorca, d'Eivissa i de Formentera que han de patir no només la insularitat, sinó la doble i la triple insularitat.

Qüestions, problemes, situacions en què ens trobam habitualment, tant pel que fa al transport aeri com marítim, una de les reivindicacions també dels nostres companys de Menorca és l'accessibilitat a l'aeroport i als pàrquings, amb l'augment del preu que hi ha hagut del pàrquing de l'aeroport, hi ha hagut iniciatives que també s'han debatut en aquesta comissió respecte d'això; la qüestió és que hi ha tota una repetició de situacions que provoquen una indefensió davant una realitat mundial cada vegada més interconnectada i cada vegada més interdependent, idò ens trobam que a l'hora de la veritat nosaltres en matèria de transport ens trobam cada vegada més aïllats tant del món com, fins i tot, entre nosaltres mateixos, perquè que la gent d'una mateixa comunitat no pugui accedir d'una illa a una altra, doncs és un problema.

El cas que motiva aquesta proposició no de llei, a més, té l'agreuja que la companyia afectada -o en tot cas crec que els afectats en aquest cas varen ser el passatgers que varen quedar tirats al port de Ciutadella- ja tenia antecedents, havia passat per una situació similar el 2007, en què també va quedar molt gent tirada pel mateix motiu, el caos i la indefensió generada durant hores sense cap mena d'informació sobre per què sortia o no sortia el vaixell, etc., on la companyia a més no es va fer càrrec de res i on el Govern afortunadament va intervenir, va haver d'intervenir, bé està, però crec que el que hem de voler tots i totes és que situacions com aquestes no es tornin a repetir i que hagi garanties, que al cap i a la fi és el que demana la proposició no de llei, perquè no pot ser que una companyia que guanya un dineral, que només opera justament entorn a les dates de les festes de Ciutadella, perquè, apart de la seva activitat habitual, no fa altra cosa aquesta companyia, per tant, guanya un dineral en aquests dies, almanco que, ja que hi fa negoci, que doni garanties als clients, als usuaris d'aquesta línia perquè a hores d'ara no sabem tan sols si s'ha obert un expedient sancionador per aquesta qüestió.

Per això la proposició no de llei tot i que parteix d'aquest fet aïllat, però malauradament recurrent a la nostra realitat insular, el que planteja és això, instar el Govern de les Illes Balears a defensar un transport públic de qualitat i sobretot focalitzar el tema en les garanties que es donen als usuaris, ja dic que avui parlem de transport marítim, però altres vegades podríem parlar dels abusos de les companyies aèries. Aquest és el sentit d'aquesta proposició.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. En torn de fixació de posicions per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Sr. Borràs, per un temps de deu minuts.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Gràcies, president. Efectivament, la situació que es va viure al port de Ciutadella per Sant Joan passat amb més de 700 persones que no varen poder retornar a Mallorca per una avaria del vaixell Balear Jet, evidentment és una qüestió clarament no imputable al Govern, sí que hi té una certa responsabilitat Capitania Marítima perquè, evidentment, aquesta companyia i aquest vaixell tenen un currículum important no només tècnic, sinó també administratiu, perquè és una companyia morosa amb l'Administració, i evidentment, tot i no tenir responsabilitat en l'avaria i tot i haver actuat, diguéssim, el Govern de les Illes Balears per intentar suavitzar la situació que patien aquestes 700 persones en ple mes de juny, a ple sol a una explanada sense pràcticament ni aigua per beure, vull dir, varen quedar abandonats, sí que entenem que de cara al futur el Govern hauria, en doble sentit o en triple sentit, d'actuar.

En un sentit evidentment ja no des de la responsabilitat de Ports, sinó des de la responsabilitat de Consum, que en té les competències el Govern, hauria d'actuar per donar satisfacció als problemes d'aquestes persones afectades i per tant, prendre mesures, diguem, rigoroses amb aquesta companyia perquè evidentment no és la primera vegada que passen aquests fets.

Per altra banda, crec que també hauria de revisar la Direcció General de Ports la seva política en relació amb el port de Ciutadella perquè històricament aquest port que va nèixer d'un consens polític molt complex, després d'unes situacions molt dures viscudes..., polítiques molt dures viscudes a Menorca, aquest port que ja dic que va nèixer d'un consens, després d'alguna manera per part del Govern de les Illes Balears, una vegada construït, una vegada acabat aquest port, ha estat deixat abandonat de la mà de Déu.

D'alguna manera hem tingut ja debats a aquest parlament en aquesta comissió i en altres àmbits en els quals el Govern ens ha vingut a dir que ja havia invertit moltíssim al port de Ciutadella i que per tant ja no n'hi tocava més.

Tenim que el port històric, el port vell continua amb els pantalans, els nous pantalans sense electricitat. En aquest parlament en aquesta mateixa sala el Grup Popular ha votat que no a electrificar els pantalans del port vell, quan era al projecte i va ser retirat per l'actual govern el sistema d'electrificació, que és una quantitat a més no significativa, 30 i busques, 40.000 euros, electrificar.

Tenim que després de dos anys, de més de dos anys llargs, gairebé tres, d'inaugurat el port nou, el port exterior de Ciutadella l'actual administració, Direcció General de Ports, encara no ha adjudicat tots els amarraments del port vell, és a dir s'han fet ampliacions, però encara està infrautilitzat el port vell, fins i tot, amb la demanda importantíssima que hi ha el mes d'agost hi havia places buides al port vell per la ineficàcia i la ineptitud de la gestió del Govern del port vell.

A més, tant pel que afecta el port vell com el port nou, el Govern de les Illes Balears va haver de viure la dimissió del responsable de Ports a Menorca, una persona de reconegut consens i reconeguda capacitat professional i la seva substitució fins ara no ha donat satisfacció als ciutadans.

La falta d'atenció al port de Ciutadella, tant al nou com al vell, no és exclusiva de l'illa de Menorca perquè Ports actua crec que amb altres preocupacions prioritàries i no vol donar servei realment a les necessitats primàries dels ciutadans i usuaris d'aquests ports, el port de Fornells, els altres ports que gestiona també a Mallorca, els ports que gestiona també a les pitiüses, la primera preocupació del Govern, preocupació que tampoc no resol, perquè evidentment són preocupacions de paraula, però no preocupacions afortunadament d'obra, és la privatització de la gestió de Ports, és la creació de nous ports esportius, coses que afortunadament, ja dic, tampoc no passen endavant perquè el Govern és incapaç de resoldre el que diu que farà.

El port nou de Ciutadella, el port exterior de Ciutadella va viure clarament, quan aquestes 700 persones varen quedar enterra, les deficiències d'infraestructura que en terra encara té. Es va resoldre tota la part marítima a satisfacció, però la segona fase, la darrera fase que era -diguéssim- dotar de bons sistemes d'informació, de bons serveis als usuaris d'aquest port i que són responsabilitat de complir per part de l'actual govern, estan així, estan en *stand by*, estan aturades, no es resolen i fa que no sigui un port tot el còmode que ha de ser per una..., perquè també és un port i vol ser una porta important d'arribada també de turisme a Menorca i és una porta evidentment que no dona la

imatge necessària perquè els nostres visitants se'n duguin una bona primera impressió de l'arribada.

Per tant, tot i no ser responsabilitat evidentment directa del Govern de les Illes Balears, de la Direcció General de Ports i Aeroports, els fets succeïts per Sant Joan a Ciutadella, sí que evidentment haguessin pogut ser les molèsties molt inferiors, hagués pogut ser la situació molt més suau i molt més còmode per als afectats si els sistemes d'informació, si els serveis haguessin estat els escaients a un port que vol ser de primera qualitat i evidentment també, ara, davant els fets, ara que ja han passat, no només ha d'actuar Consum sinó que ha d'actuar Ports de cara al futur, és a dir, que no torni passar, que evidentment sempre pot tornar passar una avaria d'un vaixell, però si torna a la seva destinació en el moment, en l'hora i amb el servei que tocava sí que almenys siguin atesos amb eficiència, amb comoditat i amb la qualitat que mereixen.

Per tant, donarem suport a la proposició de MÉS, i crec que, d'acord amb l'Ajuntament de Ciutadella, d'acord amb el Consell Insular de Menorca, el Govern hauria d'actuar i prendre les decisions necessàries perquè no només hi hagi comoditat i bon servei ordinàriament al port de Ciutadella, sinó que també pugui donar resposta a les eventuais circumstàncies excepcionals com les que van passar el passat Sant Joan.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Sr. Veramendi per un temps de deu minuts.

EL SR. VERAMENDI I MESTRE:

Gracias, Sr. Presidente. Tras oír hablar al Sr. Borrás de todo, ha hecho un compendio general de lo que se le ocurría, menos hablar del tema de la PNL que es la situación de lo que ocurrió con aquel buque de traslado. Yo sí hablaré de ello, yo sí tengo argumentos y hablaré de ello.

Mire, me sorprende enormemente tanto el contenido como las gratuitas afirmaciones que se efectúan en esta PNL, incluso pensaba -ya se lo he dicho- que la retirarían ante cómo se actuó y concluyó finalmente esta situación.

Miren, se trató de una avería fortuita y gracias a la rapidez en la reacción y la buena actuación de los técnicos de Ports IB, la Dirección General de Puertos i Aeropuertos del Govern, la Guardia Civil y la Policía Local se consiguió trasladar a todas las personas afectadas en el plazo record -hablamos de transporte marítimo- de doce horas.

Le recordaré, tal y como apareció en la prensa local, mírelo, prensa local de Menorca y de Mallorca, que en una situación similar y fecha similar ocurrida, el 26 de junio de 2007, los 700 pasajeros que venían también de la fiesta de San Juan quedaban atrapados en el puerto de Ciutadella y tuvieron que pasar la noche y parte del día siguiente en el puerto. Algunos se buscaron alojamiento propio, no hubo atención, calificándolo la prensa escrita local, incluso la de Menorca, de jornada de caos e indignación, sin ningún tipo de respuesta oficial ni política ni posterior iniciativa como la que presentan ahora por parte de los actuales grupos de la oposición, que en aquel momento gobernaban.

Además, Sr. Borrás, le recuerdo que debería recordarlo más, en aquel momento usted era el responsable de Transportes del Consell Insular de Menorca, en esos momentos, ¿eh? Por tanto, vemos que estos intentos de aparentar preocupación e interés son totalmente selectivos. No apareció usted en el puerto, no apareció, ni nadie responsable. Esto, usted que habla de desfachatez, le digo: esto sí que es desfachatez. Además, el Sr. Martí, autor de la iniciativa, aunque la defiende el Sr. Abril, procura olvidarlo, tiene una memoria selectiva. Creo que demuestra una gran desfachatez presentar esta iniciativa sabiendo cómo ha ido.

Además le recordaré otras situaciones que por diferentes motivos no han operado normalmente los buques del mismo trayecto, como manifiesta el encargado del puerto de Ciutadella, en una ocasión como consecuencia de las condiciones meteorológicas en el canal de Menorca el buque Nura Nova de Iscomar quedó amarrado a puerto y el pasaje, parte del pasaje, pernoctó en el puerto, no hubo iniciativa.

Según datos del Govern en relación al buque Balear Jet, en aquel momento explotado por la empresa Interilles, se produjeron las siguientes incidencias: averiado del 26 de junio al 12 de julio de 2007, -gobernando ustedes-, se puso un sustitutivo del 7 de julio al 12 de julio, pasó tiempo. Además en julio de 2007 se produjeron averías que impidieron la realización de algunos de los viajes previstos los días 14, 20 i 29, no había sensibilidad en aquellos momentos de ustedes. Del 26 de agosto al 7 de septiembre del 2007 este no operó, no hubo sensibilidad. Además durante los años posteriores, 2009 y 2010 constan anulaciones de escalas, en algunas ocasiones por motivos meteorológicos o logísticos de la naviera Interilles Exprés y ustedes nunca se interesaron ni presentaron iniciativa alguna. Además, les recuerdo que esto ocurrió durante su gobierno.

Veo que esta preocupación por el transporte que ahora afirman no la tenían en estos momentos, sorprende.

Un matiz, Sr. Abril, la necesidad de transporte por nuestra condición pluriinsular es común a todas nuestras islas, no a una concreta como afirma su PNL del Sr. Martí y por ello trabaja este govern desde el primer momento.

Quisiera también puntualizar otras afirmaciones a su PNL. La competencia en relación a las condiciones para la navegación de cualquier buque mercante es la Capitanía Marítima, además las competencias en relación a un buque con pabellón extranjero es de la Sociedad de Clasificación que tenga asignada dicho buque. Así, en este caso, desde el Govern se confirmó, en

contacto permanente con Capitanía Marítima, que el buque estaba al corriente de todos los documentos requeridos para prestar la actividad y la certificaciones necesarias, tal como informó la Sociedad de Clasificación a Capitanía Marítima.

Respecto a su afirmación a la ligera de “ninguna respuesta alternativa”, recordarle que en un plazo de doce horas se consiguió trasladar de la terminal a la totalidad de pasajeros de Ciutadella al destino. La compañía consiguió el flete de un buque alternativo para que los pasajeros pudieran llegar al destino. Ese buque hizo dos trayectos entre Ciutadella y Alcúdia.

Asimismo se gestionó la presencia del servicio discrecional de autobuses y de taxis en el puerto de Alcúdia para que fueran trasladados los pasajeros al destino original de Cala Ratjada. El flete del buque como el gasto de los autobuses corrieron a cargo de la empresa.

Finalmente a las 2:00 horas el gerente de Ports IB que se trasladó al puerto de Ciutadella des del primer momento, para coordinar la actuación y dar apoyo como Govern a las necesidades de los pasajeros, llegó al puerto de Alcúdia con los últimos pasajeros. Por tanto, la presencia del Govern y sus gestiones fueron desde el primer momento.

Como ve las afirmaciones de la PNL caen ante la evidencia de la realidad. Es más, como informó el Govern desde Ports IB se activó inmediatamente un protocolo de actuación para poder atender a todos los pasajeros que no pudieron hacer el citado trayecto a causa de la avería que tuvo esta misma mañana el buque Balear Jet de la compañía Entre Islas y Canales impidiendo que pudiera salir a la hora normal de las 11 horas, tal como estaba previsto.

Así, el director general de Puertos y Aeropuertos del Govern, el gerente y técnicos de Ports IB se reunieron inmediatamente para poder sacar la situación adelante. Además, a la espera de que la compañía pudiera solucionar el problema desde Ports IB se avisó a todo usuario que llegaba al puerto de Ciutadella del incidente registrado. Por tanto, eso que afirma, nada de sin información durante muchas horas, como nos pretende hacer creer.

Además, enseguida se habilitaron también zonas de espera donde los pasajeros podían permanecer allí, además de repartirse bebidas, botellas de agua entre los afectados y se atendieron las posibles peticiones.

De la misma manera y ante la posible aglomeración de un mayor número de personas que se podían desplazar al puerto de Ciutadella al tener prevista su salida esta tarde otros buques, Ports IB comunicó inmediatamente la situación a la Delegación de Gobierno recibiendo los afectados en todo momento asistencia del personal de Ports IB del Govern y de refuerzo de la Guardia Civil.

Recordarle que la empresa titular de la embarcación averiada llegó a un acuerdo con la empresa Balearia para que el buque de Alcudia rápidamente pudiese hacer el trayecto y así poder transportar a todos los pasajeros lo más rápido posible. Así fue, en un tiempo record la situación estuvo controlada.

Además el hecho de que la llegada de pasajeros fuese al puerto de Alcudia en lugar de a Cala Ratjada se solucionó, como ya he dicho antes, poniéndose en contacto con empresas de autobuses y taxis para que hiciesen inmediatamente los traslados, además de ponerse enseguida en contacto con la policía local de allí y la Guardia Civil para que desde el principio estuviesen avisadas, que ayudaron en todo momento en agilizar esta tarea.

Recordarle también que el Govern sacó una nota de prensa informativa informando de la situación y de las actuaciones llevadas a cabo para dar rápida solución al problema.

Además, en el Consejo de Administración de Ports IB de 27 de junio, su vicepresidente, que es el director general de Puertos y Aeropuertos del Govern, dio cuenta del incidente y de las diversas actuaciones llevadas a cabo para su satisfactoria y rápida solución.

Por tanto, francamente, tras oír esto no creo que esta haya sido -como dice usted en su texto, o el Sr. Martí- una gestión nefasta, deshumanizada y despreocupada como falsamente puede afirmar que dice, más bien creo que se debería dar la enhorabuena y las gracias a todos los que participaron en que se resolviera el incidente a la mayor brevedad posible y satisfactoriamente, más que presentar esta PNL que, como le he demostrado, no se ajusta a la realidad. Tiene muchas frases de relleno y algunos olvidos como le he dicho y sobretudo una fuerte carga de demagogia demostrando claramente el tipo de oposición que nos están intentando efectuar. Por lo tanto, Sr. Abril, le vuelvo a pedir que reflexionen y en todo caso, si fuera posible, la retiren.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Vol fer ús de la paraula per contradiccions el grup proponent?

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Sí. Vull agrair el to del Grup Parlamentari Socialista en primer lloc. I segon, dir que el Sr. Veramendi no ha entès res. Jo no sé si s'ha llegit la proposició no de llei, digui'm on es qüestiona ni el més mínim l'actuació del Govern pel que fa a aquesta qüestió? No es qüestiona l'actuació del Govern, la proposta que es fa a final del text, tampoc no qüestiona res.

Crec que s'ho hauria de fer mirar quan constantment parla en primera persona de "*este gobierno*", aquí és el Parlament, això és el legislatiu, el Govern són dels seus, però no és vostè.

Després fa tota un seguit de retrets, jugant a aquest joc de frontó amb tot el que ha comentat el Sr. Borràs del Grup Socialista, retrets que fa d'una època en què governaven uns altres, ja li he dit que jo no he qüestionat l'actuació del Govern en aquest cas, però em parla d'un port de Ciutadella que no era el que és ara, ni tenia les condicions, ni instal·lacions, ni infraestructures que té ara. Però bé, és igual.

No qüestion, li repetesc, ni qüestiona aquesta proposició la gestió del Govern, però sí la responsabilitat de les companyies, que és sempre el gran buit que hi ha quan passen fets com aquest, tant en matèria de transport marítim, com transport aeri. Responsabilitat de les companyies: hi ha cap expedient sancionador obert en aquesta matèria? No, per tant, això jo crec que és un camp on cal millorar respecte l'actuació de les administracions. Perquè, malgrat la seva versió, hi ha les hemeroteques, hi ha la situació d'indefensió que varen patir centenars de persones, i per això aquest grup va presentar aquesta proposició no de llei, perquè la gent va dir: que aquest tema es dugui al Parlament, perquè la gent estava molt empenyada, per dir-ho d'una manera col·loquial.

I la proposició no de llei el que planteja és això, no planteja modificar la política del Govern, no planteja qüestionar l'actuació del Govern, no, diu, insta el Govern de les Illes Balears a defensar un transport públic de qualitat..., en això crec que tots hi podem estar d'acord i que, a més, estableixi garanties de cara als drets dels usuaris i dels clients. I aquesta hauria de ser la preocupació de les administracions perquè estam massa avesats als abusos de les companyies, tant de transport marítim com aeri.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat...

EL SR. VERAMENDI I MESTRE:

Perdón, ¿entiendo que no la retira? No. Pasamos a votación.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a la votació de la proposició no de llei RGE núm. 8362/13.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Vots a favor 5, en contra 8, abstencions cap.

En conseqüència queda rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 8362/13, relativa a transport marítim i Festes de Sant Joan.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

President li demanaria un recés d'un minut.

EL SR. PRESIDENT:

Referent a?

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Referent a aquesta proposició, és només per rebre una persona. Si és possible i no hi tenen inconvenient. Un minut.

EL SR. PRESIDENT:

Doncs suspenem la sessió per un minut.

(Pausa)

EL SR. PRESIDENT:

Bé, reprenem la sessió.

2) Proposició no de llei RGE núm. 8431/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a regulació del tot inclòs.

I a continuació passam al debat de la segona Proposició no de llei RGE núm. 8431/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a regulació del tot inclòs.

Per a la defensa d'aquesta proposició no de llei té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Abril, per un temps de deu minuts.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Moltes gràcies, President. I gràcies diputats i diputades per aquest minut i mig de recés.

Presentam avui una proposta perquè almanco se'n parli de la necessària regulació d'això que es denomina tot inclòs, una proposta que va en la línia d'altres propostes que ha presentat i seguirà presentant el Grup Parlamentari MÉS, per garantir aquest objectiu que pensam que hauria de ser un objectiu de totes i de tots i és l'objectiu de la prosperitat compartida, a partir de la centralitat de la indústria turística.

Perquè, més enllà de l'optimisme màgic i de les xifres històriques registrades en temporades turístiques com la d'enguany mateix, no es tradueixen en riquesa i benestar per a molts, o per a la majoria de forma automàtica, més aviat se'n beneficien de cada vegada menys. I el que voldríem és que a més, aquesta riquesa, aquest benestar i aquesta prosperitat es pogués repartir també en el temps, més enllà de temporades que són molt intenses en visites turístiques, però cada vegada més acotades en el temps.

Començaré si volen per descriure el problema. Ens trobam amb una pràctica que és cada vegada més freqüent, que utilitzen establiments hotelers de diferents categories i que s'ha incrementat en els darrers anys i segurament les xifres que manejam a la nostra proposició queden curtes, perquè es parla d'un 15% oficialment i que podria augmentar fins un 20%, però perfectament..., ja enguany la Federació Hotelera ha reconegut que està en el 20% oficialment, això vol dir contractacions en origen, d'aquesta pensió completa integral, com també es denomina el tot inclòs, que podria pujar fins al 30% perquè molta gent quan arriba a l'establiment se'ls ofereixen, per uns euros més, dependent de la categoria de l'establiment, la possibilitat d'accedir a la polsereta i amb ella a tots els serveis a què dona dret aquest servei de tot inclòs.

Per tant, és una xifra que va incrementant-se i que té conseqüències. Té conseqüències dins l'hotel i les ha tengut en els darrers anys, perquè la reducció de costos respecte aquest servei que es dona, el qual sobretot té a veure amb manutenció, beguda i alimentació, de vegades també amb altres serveis, se sol compensar a efectes de costos amb la reducció de personal, per exemple, dels menjadors dels hotels, o també amb l'automatització de molts dels serveis de cafeteries i bars dels establiments hotelers, la qual cosa també té uns efectes pràctics en termes de qualitat.

Pel que fa als hotels, està demostrat que qui opta pel tot inclòs, gasta molt poc fora de l'establiment hotelier i que vol aprofitar al màxim aquests euros que ha pagat de més. I això ho pateix molt especialment la mal anomenada oferta complementària, la qual vull tornar recordar aquí que també és turisme, tant com ho és un hotel, i que fins i tot avui en dia ja està organitzada amb una plataforma contra aquesta pràctica, que nosaltres no pensam des d'aquest grup parlamentari que s'hagi de prohibir, però sí que, com a mínim, s'hauria de regular.

Perquè justament el que ens trobam és una pràctica governamental que el que fa és desregular. Tenim una Llei general turística que, en el seu article 37, parla de la pensió completa integral, però bàsicament es redueix o es restringeix a dir que s'ha de procurar o que s'establiran mesures perquè no es treguin begudes i menjar fora dels hotels, però això ens sembla que és molt, molt insuficient. Perquè la mateixa llei, a altres apartats, o el Decret de zones madures o fins i tot la Llei de costes, aprovada recentment, a nivell d'Estat al que juguen és a tot el contrari, és a confondre moltes vegades l'espai de l'hotel amb l'espai públic de les platges. Fins i tot ja es comencen a donar moltes concessions públiques de servei de gandules a les platges i para-sols als mateixos establiments hotelers. Per tant, hi ha una confusió entre espais que afavoreix que aquest tot inclòs s'escampi més enllà fins i tot estrictament de l'establiment hotelier.

Això sense parlar de la competència deslleial que introdueix tant la Llei de turisme com el Decret de zones madures a l'hora de regular els serveis turístics exclusius. Els hotels, ho he dit en altres ocasions en aquesta cambra, poden fer de tot, però els altres no només no poden..., o han de restringir a la seva activitat, sigui bar, sigui restaurant, sigui gimnàs, sinó que, a més, s'han d'atendre als plans de qualitat, lligats al que faci l'establiment hotelier.

De fet, es fa molt poc per controlar aquesta pràctica a la qual es refereix l'article 37 de la Llei general turística. M'he revisat una per una totes les actes de la Inspecció de Turisme del 2012 i del primer semestre del 2013 i no hi ha ni una sola acta que faci referència a aquesta qüestió, que sí és una preocupació i sí és una pràctica habitual, sobretot a determinades zones de les nostres costes, com per exemple la platja de Magaluf. No val justificar això de què és inevitable, que tanmateix estam condemnats, per dir-ho d'alguna manera, a aquest tot inclòs. Nosaltres pensam, des del Grup Parlamentari MÉS, que les administracions poden fer alguna cosa i que qui més es beneficia d'aquesta pràctica, que són els establiments hotelers i que també se'ls donen moltes facilitats per una altra banda, també han de fer alguna cosa.

Tampoc no es pot dir que això, com que és el que passa a tots els turismes de sol i platja i que totes les destinacions turístiques de sol i platja van cap aquí, idò nosaltres també hem d'anar cap aquí, perquè no totes les destinacions de sol i platja no són com Mallorca, nosaltres no som el Carib, som Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i fins i tot dins les nostres illes, cada, sent totes elles, si volen, destinacions de sol i platja sobretot, tenen característiques diferents. Per tant, no es poden aplicar mesures com aquesta de manera universal, per molt d'interès empresarial que hi hagi per una part, perquè hi ha interessos empresarials i laborals també contraposats. I sobretot no és una qüestió inevitable. És una qüestió que des de la política i des de les administracions s'hi ha de poder intervenir.

I finalment hi ha això de què també parlàvem en aquesta comissió la setmana passada, aquesta acumulació que nosaltres veim de productes turístics, suposadament desestacionalitzadors, però també ens trobam que els turistes justament, també hi ha estudis al respecte, que participen d'aquest tot inclòs, no només gasten molt poc fora de l'hotel, sinó que surten menys de l'hotel que altres perfils de turistes, coneixen menys la destinació turística i això fa molt difícil potenciar aquest valor afegit que en teoria estam cercant en el turisme de les Illes Balears, per poder avançar cap un canvi de model que sigui realment de prosperitat compartida.

Què plantejam avui des del Grup Parlamentari MÉS? Més enllà d'assumir el que no és ni més ni manco que una tendència del mercat, però damunt la qual nosaltres pensam que s'hi ha de poder incidir, doncs aprofundir amb aquesta idea, torn repetir, de prosperitat compartida. Pensam que el reglament de la Llei turística, que fa molts de mesos que hauria d'estar aprovat i que tot el sector de l'oferta complementària hi té unes grans expectatives, perquè també es volen beneficiar d'aquest necessari canvi de model, és una bona oportunitat per introduir qüestions que permetin regular aquest tot inclòs.

A la nostra proposició plantejam sobretot aprofundir en dues qüestions: una, obligacions, fins ara hem parlat molt de facilitats, sobretot de cara als establiments hotelers, perquè hi hagi tota aquesta renovació, nosaltres també pensam que hi ha d'haver obligacions, hi ha d'haver condicionar perquè, per exemple, és una de les coses que planteja la llei, almanco a la nostra proposició, almanco perquè se'n comenci a parlar, doncs els establiments que optin per la modalitat del tot inclòs, independentment de la seva categoria, -el debat de la categoria hotelera també seria profund i podríem haver ampliat aquesta proposició-, però els establiments que es vulguin acollir al tot

inclòs com a mínim hagin d'obrir entre 8 i 9 mesos a l'any, crec que és el mínim. Sobretot quan veiem en els mitjans de comunicació, que ja s'anuncia que, a pesar que la temporada d'enguany ha estat boníssima, molts d'hoteles tancaran a l'hivern, molts d'aquests també que han participat d'aquest producte del tot inclòs.

I la segona qüestió que es planteja a la nostra proposició és la possibilitat que des de les administracions es generin, s'afavoreixin sinèrgies, tant públiques com privades, per afavorir en sectors privats. Això vol dir, per exemple, sinèrgies entre hotelers i l'oferta complementària, és a dir, que per exemple amb la polsereta un se'n pugui anar, no només als serveis que li ofereix directament l'hotel, sinó a la zona on sigui aquell hotel, pugui anar a un restaurant o a un altre tipus d'establiment, i per tant que hi hagi d'alguna manera aquesta prosperitat compartida que plantejam.

I l'altra que també, dins alimentació i begudes, s'hi puguin introduir quotes de producte local, que també generaria unes sinèrgies, molt més enllà, ja no només estrictament del sector turístic i oferta complementària, sinó sectors com el primari de les Illes Balears que també necessita una bona empenta. Introduir un petit percentatge d'obligació en el tot inclòs de producte local, seria també per fer tot un revulsiu per a l'agricultura d'aquesta terra.

Pensam que la proposta que presenta avui el Grup Parlamentari MÉS és necessària...

EL SR. PRESIDENT:

Vagi acabant Sr. Diputat.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

És una demanda dels sectors afectats per aquesta pràctica, que seguirà sent una mala pràctica, fins que des de les administracions no es reguli i sobretot ens preocupa que és una pràctica que segueix creixent i que per tant, se n'ha de parlar, és bo que se'n parli i esper que en seguim parlant en aquesta cambra. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. En torn de fixació de posicions per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Sansó, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANSÓ I FUSTER:

Gràcies, Sr. President. Des del nostre punt de vista el tot inclòs no és un model o un sistema dissenyat per a llocs com les Illes Balears, allà on disposam de seguretat en els carrers, d'una oferta complementària extraordinària i de molts espais per visitar. Com ja ha comentat el Sr. Abril, el tot inclòs ja representa entre un 15 i un 20% de les pernoctacions a les Illes Balears. És més, fins i tot a Eivissa en alguna temporada ha arribat a suposar un 30% de les pernoctacions.

La majoria dels diferents sectors de l'oferta complementària han manifestat el seu malestar davant aquest tipus d'oferta, ja que la majoria de turistes que van a aquests establiments turístiques, no surten d'aquests perquè hi troben de tot. A més, amb la Llei de turisme aprovada pel Partit Popular en aquest Parlament, sols s'ha comptat amb l'opinió de grans cadenes hoteleres i majoristes de viatges, però no amb la resta de sectors i que, com hem manifestat diverses vegades, aquesta llei s'hauria de modificar en molts d'aspectes, però també en aquest, ja que facilita i potencia l'oferta complementària dins l'establiment turístic; per tant, estrangula les perfumeries, els restaurants, les perruqueries, etcètera, en definitiva, estrangula tot el petit comerç que es troba fora del establiments turístics. I a més, els comerços que es troben, valgui la redundància, dins el sector, dins establiments turístics, apliquen un IVA reduït i els comerços que són fora apliquen l'IVA del 21%. Per tant, ja comencen amb un desavantatge competitiu.

Per tant, creim que ja està bé que aquest Govern afavoreixi sempre els mateixos i deixi de banda els sectors no hotelers. I això que l'oferta complementària de les nostres illes és bona, variada i a un preu bastant raonable. Però amb les polítiques que es duen a terme des del Govern de les Illes Balears, tant la Llei del comerç, com la Llei turística, el petit comerç sofreix una mort lenta i dolorosa, que sols amb la Llei turística en aquesta cas, sols se'n beneficien el majorista de viatges i les grans cadenes hoteleres.

Seria interessant per tant, regular aquest model per diversificar i redistribuir els beneficis que deixa el turisme entre tots els sectors. A més, aquest model de turisme fa que els hotels puguin reduir personal, ja que ofereixen el sistema *self service* i a més, ofereixen productes de molt baixa qualitat. El baix preu i la baixa qualitat d'aquesta oferta no atreu els clients de qualitat, sinó que atreu gran número de persones amb un poder adquisitiu molt baix i que no surten del recinte hotel·ler. És aquest el model que volem per a les nostres illes quan estem empobrint la majoria del nostre teixit industrial turístic?

Pensem que potenciar el tot inclòs sense regular-ho, ni sense tenir en compte la qualitat del servei, no és bo per a les illes. No deim que aquest tipus d'oferta s'hagi d'eliminar, però que no es basi o que no es potenciï especialment aquest tipus d'oferta.

Per tot això, per tot el que he comentat, donarem suport a la proposició no de llei que presenta el Grup MÉS, perquè, com ha comentat el Sr. Abril en el punt 1, és molt important establir sinèrgies entre el sector hotel·ler i la resta de sectors econòmics perquè és just que tots els sectors, tant l'agrícola, el de serveis, l'agroalimentari, etcètera, es beneficiïn del turisme perquè també ajuden a promocionar-lo i a oferir un valor afegit a les persones que ens visiten.

Com també donarem suport, perquè creim, com comenten en el punt 2 de la proposició no de llei, que és de rebut que el tot inclòs o les empreses que ofereixen el tot inclòs tinguin una regulació específica i se'ls pugui exigir uns mínims.

Per tant, repetesc, per tot el que he comentat anteriorment donarem suport a aquesta proposició no de llei. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Bosch, per un temps de deu minuts.

LA SRA. BOSCH I ACARRETA:

Gràcies, Sr. President. Buenos días, señoras y señores diputados. Si bien el Partido Popular apuesta claramente por un turismo responsable y de calidad, y parece que aquí tendríamos un punto en común con el Grup MÉS, la manera de trabajar para conseguir este objetivo, por parte de nuestro grupo, es radicalmente diferente a la suya, Sr. Abril. Mientras MÉS apuesta por el intervencionismo directo, pretendiendo introducir la obligación de que todos los establecimientos que opten por el todo incluido permanezcan abiertos como mínimo 250 días al año, el Partido Popular trabaja para crear productos diferenciados y desestacionalizadores que atraigan al turista en temporada baja, a fin de que se cree la demanda necesaria para que hoteles, comercios, bares, restaurantes, salas de fiestas y todas las empresas en general puedan seguir trabajando más allá de los meses de verano.

Nosotros creemos firmemente que es justo que todos nos beneficiemos del turismo, por supuesto, somos plenamente conscientes de la importancia y de la necesidad de trabajar en productos alternativos al conocido sol y playa, para poder afrontar nuestras debilidades como mercado turístico y conseguir así una mayor fortaleza y seguridad para nuestra economía. De hecho, el Plan integral de turismo de Baleares 2012-2015, del que precisamente tratamos en la comisión de la semana pasada, es ese instrumento de planificación estratégica del turismo que nace con la vocación de dar respuesta a los retos sobre el presente y el futuro de la gestión pública en materia turística, abriendo nuevas posibilidades para solucionar demandas históricas como es invertir esta fuerte tendencia a la estacionalidad que nos preocupa a todos.

Y es en ese sentido que se establecen líneas de productos definidos y especializados para desarrollar que nos permitan competir en el mercado de la oferta actual: gastronomía, cultura, golf, náutica, naturaleza, cicloturismo, senderismo, MICE, turismo ecuestre y turismo ornitológico. Eso, Sr. Abril, es lo que tenemos que potenciar para alargar la temporada turística, y no mandatos que obliguen a los establecimientos a abrir 250 días al año. Si las empresas cierran en temporada baja es porque tienen pérdidas y tienen pérdidas porque no existe suficiente demanda, creemos entre todos esa demanda y las empresas abrirán.

Honestamente, en serio, ¿en su grupo de veras creen que se puede acabar con la estacionalización del turismo a golpe de decretazo? ¿Qué será lo siguiente, exigir que el sol luzca también 250 días al año? Lo que ustedes proponen es artificial y está abocado al fracaso, contacten con la realidad, forma parte del trabajo de los políticos saber cuáles son los problemas que afectan a la sociedad, incluido el mundo empresarial. Le recuerdo que son los empresarios los que crean el 80% de los puestos de trabajo.

Sólo en la isla de Mallorca unos 200 hoteles han realizado reformas y más de 180 han solicitado aumento de categoría. Le recuerdo que al aumentar la categoría aumenta la ratio trabajadores por plaza. Es decir, todo ello comporta un incremento de calidad y de capacidad competitiva así como del número de puestos de trabajo. El proyecto del Grupo Meliá en Magaluf supone la rehabilitación de cuatro hoteles, aumentando su categoría, y una inversión de 135 millones de euros. Resultado, más capacidad para competir en calidad. Playa de Palma, comenzarán a construirse cuatro hoteles nuevos, uno de cinco estrellas, uno de cuatro estrellas plus y dos de cuatro estrellas. Supone una inversión de más de 100 millones de euros y, por primera vez, en Playa de Palma habrá un hotel de cinco estrellas. Esto, Sr. Abril, es conseguir oferta de calidad y no se consigue con ocurrencias como la de obligar a abrir 250 días al año; se ha conseguido con una ley de turismo, que ha creado un marco de estabilidad y seguridad jurídica, un marco que incentiva la excelencia y la competitividad.

Por otro lado, efectivamente, nos parece buena idea que se establezcan acuerdos entre los establecimientos hoteleros y la oferta complementaria, pero no la regulación a través del reglamento de turismo. La conselleria tiene conocimiento de que son numerosos los establecimientos hoteleros que han llegado a acuerdos con la oferta complementaria de la zona. Miren, el reglamento de la Ley de turismo va a ser un reglamento de principios generales ya que, como ustedes deberían saber, el Estatuto de Autonomía otorga a los consells insulars la potestad reglamentaria en esta materia. Es más, están ustedes proponiendo una regulación de temas entre particulares que directamente va en contra del libre mercado y contra las directivas europeas.

Usted está hablando del todo incluido como el culpable de todos los males de la oferta complementaria; una reflexión: en los últimos diez años la oferta complementaria ha crecido un 300%, en tanto que la oferta de alojamiento únicamente ha crecido un 1,5%, ¿qué pretende, qué regulemos el número de establecimientos por cuotas?

Como reflexión final, si bien no disponemos de datos oficiales ya que los establecimientos no están obligados a comunicar el régimen de pensión completa integral, de las inspecciones realizadas se desprende que de los 1.298 establecimientos existentes en Mallorca, en el 2012, 242 ofrecieron la posibilidad de pensión completa, y tan sólo 41 ofrecieron este régimen de forma exclusiva. En el 2013, 219 ofrecieron la posibilidad de pensión completa integral y tan sólo 51 la ofrecieron de forma exclusiva. Reflexionen acerca de estos datos.

Miren, toda su propuesta tiene cierto tic marxista leninista, les encanta el intervencionismo, las cuotas, la regulación artificial y parece que les molesta la libertad, el libre mercado. Por todo lo anteriormente expuesto el Grupo Popular votará en contra.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Vol fer ús de la paraula per contradiccions el grup proposant? Té la paraula el Sr. Abril, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Està bé que siguin altres grups, jo crec que encara no he citat Marx ni Lenin a cap de les meves intervencions en aquest parlament, però està bé que els citin els membres del Grup Parlamentari Popular.

Al Grup Parlamentari Socialista agrair-li també novament el to, ha introduït un tema que m'havia deixat a la meua intervenció que és la qüestió de la disparitat entre l'IVA reduït que apliquen als establiments hotelers i el que apliquen a l'oferta complementària, que és un altre element distorsionador també i afavoridor de la competència deslleial dels grossos cap als petits, perquè aquí també parlem d'això i parlem de poder i de relacions de poder dins l'àmbit turístic.

En termes de qualitat que, efectivament, i els ho he dit abans, no és el mateix aplicar el tot inclòs a un establiment de cinc estrelles, que segurament tendríem poc a discutir perquè normalment el turista que hi ve és un turista de poder adquisitiu mig o alt i, per tant, també fa despesa fora de l'establiment hoteler, ara, el problema és que això sobretot on s'incrementa el tot inclòs és als establiments de baixa categoria, la major part, per exemple, dels establiments on hi hagut problemes de "balcóning", que un altre dia també en parlarem perquè també tenim iniciatives presentades per part d'aquest grup, eren o són establiments que s'acullen a aquest perfil.

Per tant, és necessari, si volem modular la demanda i l'oferta, perquè una cosa és acceptar les regles del mercat i l'altra és resignar-te a les regles del mercat, i jo crec que les administracions estan per fer alguna cosa més, si es vol reorientar, d'alguna manera, el perfil dels turistes que venen d'acord amb el canvi de model, que crec que tots i totes desitjam, però segurament no tots ni totes tenim la mateixa idea del que hi ha al final de tot, doncs, s'ha d'incidir en el tot inclòs perquè és un dels elements claus a l'hora d'incidir en termes de preus i de despesa turística.

El Grup Parlamentari Popular ens acusa de voler ser intervencionistes, no? I jo vull recordar aquí que les administracions hi són per acompanyar el que faci el sector privat, hi són per intervenir a un moment donat, també, i és legítim i no importa defensar això des d'un postulat marxista leninista, que em pareix una broma, però no hi són per afavorir, no hi són per afavorir un sector per sobre dels altres, i això és el que hauria de tenir clar el Partit Popular, que s'ha oblidat que el turisme és molt important en aquesta comunitat autònoma, això és molt fàcil dir-ho, però que el turisme són tots i ho és tot, i no és només el sector hotel·ler o fins i tot una part del sector hotel·ler, perquè les seves actuacions el que duen a la pràctica és a matar l'oferta complementària.

Els ho he dit abans, no és el mateix una destinació de sol i platja al Carib que una destinació de sol i platja a les Illes Balears, que som una destinació turística madura, em remet al mateix exemple que vostè ha tret de Magaluf, que allò també té unes repercussions al Carib, hi ha grans complexos tancats on la gent surt poc i quasi millor que no surti no fos cosa que els passi alguna cosa a segons quines zones i on pràcticament no hi ha competència, no hi ha oferta complementària, perquè el primer que s'ha instal·lat allà han estat aquests complexos. Aquí, el turisme a les Illes Balears des dels anys seixanta s'ha desenvolupat, o fins i tot abans, a poc a poc i en paral·lel, establiments hotel·lers i oferta complementària i tot tipus de serveis turístics que també són i tenen dret a ser turisme i tenen dret a viure i tenim dret a viure d'aquest turisme.

Diu que volem acabar amb la desestacionalització a cop de *decretazo*, jo en tot cas els experts en *decretazos* són vostès que en duen un cada mes d'ençà que han arribat al poder, i quan fan decrets en aquest camp també els fan, novament, per afavorir només un sector.

Em parla de la Llei de turisme, dels conceptes d'excel·lència i de competitivitat que queden per a nosaltres com a paraules buides si l'administració no és capaç de liderar el diàleg entre els actors, entre tots els actors, que formen part de la indústria turística en aquesta comunitat autònoma, i això implica parlar amb l'oferta complementària que també és un actor rellevant i que dona de menjar a molta gent.

Em decep, o m'alarmo, i jo crec que m'entristeix que ja anunciï aquí que el reglament, que el futur reglament de la Llei general turística, que espera molta gent i molts d'aquests sectors que també són turisme, em digui ja o m'anunciï que serà només un reglament de principis generals, perquè justament el que hauria de fer és regular moltes coses perquè la prosperitat no quedi només en poques mans sinó que sigui una prosperitat compartida.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Passam a la votació de la Proposició no de Llei RGE núm. 8431/13.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Vots a favor, 5; vots en contra, 9; abstencions, cap.

En conseqüència queda rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 8431/13, relativa a regulació del tot inclòs.

Una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui, i no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS